

بررسی انواع سبک‌های رهبری سرپرستاران شاغل در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران

طاهره فرهادیان

عضو هیات علمی گروه آموزشی پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، بیرجند، ایران
Tahereh.farhadian@gmail.com

چکیده

رهبری جزء جدایی ناپذیر مدیریت است و نقش اساسی را در عملیات مدیر ایفا می‌کند. اگر فقط یک عامل وجود داشته باشد که وجوه افتراق بین سازمان های موفق و ناموفق را معلوم کند، بدون شک آن عامل رهبری پویا و موثر است. اگر بخواهید در نقش مدیر یا رهبر موثر باشید به کاری بیش از درک و پیش بینی نیاز دارید که آن نیز مستلزم رشد مهارت هایی در هدایت، تغییر و کنترل رفتار افراد می باشد. مراکز درمانی نیز که یکی از نهادهای مهم ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی هستند همچون یک واحد صنعتی، متشکل از عوامل تولید مانند سرمایه، نیروی انسانی، فناوری و مدیریت هستند و با استفاده از امکانات و تسهیلات ویژه خود در جهت تولید محصولی به نام حفظ، بازگشت و ارتقای سلامتی جسمانی و روانی افراد جامعه، نقشی اساسی ایفا می‌نمایند. این مقاله، مطالعه مروری است که با توجه به گرایش تحصیلی پژوهشگر در زمینه مدیریت پرستاری و تجربه وی در تالیف و ترجمه کتب مدیریت پرستاری، تدوین شده است. مقالات جستجو شده از منابع کتابخانه ای و اینترنتی نیز مورد استفاده قرار گرفته است. بدون شک سبک رهبری مدیران در هدایت صحیح کارکنان در جهت اهداف سازمانی و ایجاد رضایت شغلی در آنان موثر است. استفاده از بهترین سبک رهبری منجر به افزایش اثر بخشی و کارایی بیمارستان و ایجاد رضایت شغلی در کارکنان به ویژه پرستاران خواهد شد.

واژگان کلیدی: سبک رهبری، سرپرستار، بیمارستان، دانشگاه علوم پزشکی

1- مقدمه

در دانش مدیریت، رهبری سازمان در کنار سایر وظایف مدیر یکی از وظایف اساسی و مهم تلقی می‌شود و نقش پر اهمیتی در اثربخشی سازمان ایفا می‌کند و رمز موفقیت مدیران در توان هدایت نیروی انسانی تحت سرپرستی آنها است. بر اساس نظریه‌های جدید مدیریت، نقش مدیر در مقام رهبری شامل روابط متقابل وی با مرئوسان است. اهمیت و ضرورت رهبری از آنجا ناشی می‌شود که مدیر باید نیازمندیهای روانی و اجتماعی افراد را با مقاصد سازمان وفق دهد و رسالت وی بر دو پایه تعالی و تولید استوار است (سالاری، 1388). مفهوم تاثیرگذاری و نفوذ بر اعضای سازمان، شاخص مهمی در تعیین میزان توانایی مدیر در راهبری افراد، تغییر رفتار آنان و در نتیجه تحقق اهداف سازمانی است. لیکن شیوه رفتار رهبری علاوه بر انسان مداری بر پایه کار و وظیفه استوار است که این شیوه می بایست با توجه به پیچیدگی ها، نیاز ها، اهداف، نظام درونی و محیط خارجی هر سازمان انتخاب شود و رفتار نیز باید با وضعیت سازمان متناسب باشد. (تنعمی، 1387) امروزه سازمان های بهداشتی و درمانی با چالش های جدیدی مواجه هستند. برآورده سازی نیازها و انتظارات بیماران روز به روز مشکل تر می شود. بنابر این متخصصان بهداشت و درمان باید به دنبال راه هایی باشند که بتوانند اثر بخش و کارآمد خدمات مورد نیاز بیماران را فراهم سازند (اسینهاردت¹، 2003). ارائه خدمات بهداشتی و درمانی اثر بخش به جامعه تا حد زیادی به کار گروهی کارکنان بهداشتی و درمانی و سبک مدیریت این سازمان ها بستگی دارد (لوک²، 1996). در بخش بهداشت و درمان، بیمارستان به عنوان یکی از نهاد های مهم ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی به شمار می رود که با تسهیلات ویژه خود در بازگشت سلامت جسمانی و روانی افراد بیمار جامعه،

1- Steinhart

2- Ieveck